

Literární putování

Libereckým krajem

červen
2026

Krajská
vědecká
knihovna
v Liberci

Na Tábor za lomnickými suchary i humoristy

V dnešním putování se vydáme do jihovýchodního cípku Libereckého kraje na horu Tábor a do Lomnice nad Popelkou.

1. KOŠOV A VSI V OKOLÍ

Rozsáhlá skladba **Záboj** (1937) **Antala Staška** (1843, Stanový – 1931) je částečně situována do Pojizeří a severních Čech, zaznamenáme též Košov a pod ním ležící pramen Cidliny a místo, kde se její proud „v tmavé pleso halí“. Košov je zmíněn v románové kronice **Větrov** (1941) od **Zdeňka Róna** (1889, Vysoké nad Jizerou – 1948, Vysoké nad Jizerou). Jméno vsi Skuhrov použila ve filmové povídce **Přijela k nám pout'** (1977) **Věra Plívová-Šimková** (1934, Lomnice nad Popelkou – 2024, Semily). Politik a básník **Miroslav Strolený** (1928–2021), který žil v Liberci, napsal sbírku **Z mého Lomnicka: verše věnované akad. malíři Frantu Patočkovi** (1989), která obsahuje mnoho básní zmiňujících jméno vsi na Lomnicku, např. *Košovské chalupy, Návrat ke Rváčovu, Setkání* apod.

2. TÁBOR

Tábor je jedním z míst, které zmiňuje **Jaroslav Podobský** (1895, Rovensko p. T. – 1962, Rovensko p. T.) ve sbírce **Z Českého ráje** (1933), objevuje se i v knize **Josefa Vejvary** (1869, Semily – 1946) **Opuštění lidé. Dělnické obrázky z Podhoří** (1893), ve vzpomínce **Čtrnáctá hvězda** v knize **Všecky krásy světa** (1981) **Jaroslava Seiferta** (1901–1986) společně

s Bradlecem a Kumburkem či též v **Zapadlých vlastencích** (1899) **Karla Václava Raise** (1859–1926).

V Bystřici u Jičína narozený **Jiří Tobiáš** (1926–2011) zmiňuje ve svých dílech Tábor a Kumburk, např. v knize **Šepetem i nahlas** (2005).

Ves Plouznici, ležící pod Táborem, zmiňuje **Lubomír Vejražka** (1961) v knize **Bláznivé pohádky o tanvaldských mašinkách pro děti i dospělé** (2014).

Lomnici a Tábor uvádí **Jaromír Horáček** (1900, Jilemnice – 1976, tamtéž) v knihách **Kerkonošský muderlanťi** (1958) a **Nic kalýho z pod Žalýho** (1963).

Tábor s Kumburkem se objevuje u **Josefa Šíra** (1859, Horní Branná – 1920, Příchovice) v knihách **Horské prameny: povídky a obrázky z Krkonoš** (1904) v povídce *Těžkosti*, **Pašerák a jiné obrázky z hor** (1913) v povídce *Tři tóniny* a **Cesta k člověku. Povídky z Krkonoš** (2020) v povídce *V mlhách*.

Vrch Tábor zmiňuje jako cíl výletů v románu **Na bratrské faře** (1946) turnovský farář Jednoty bratrské **Pavel Glos** (1903, Nová Paka – 1985, Turnov). Rodák z Brda na Novopacku **Josef Kocourek** (1909–1933, Brdo) napsal fejeton **Tábor** o místní pouti a fejeton **Mniška** o přemnožení škůdce na svazích Tábora, Kumburka a Bradlece. Tábor, stejně jako další místa v okolí (Lomnice, Kumburk, Železnice, Bradlec aj.), se objevují v dílech **Josefa Knapa**, např. v povídkové knize **Zaváté šlépěje** (1940), románech **Cizinec**

Každý měsíc zveřejníme nový výlet za zajímavými literárními osudy a památkami našeho kraje.

Informace a podklady ke každé vycházce včetně mapy s trasou výletu naleznete vždy na našich webových stránkách a sociálních sítích. Vydejte se s námi odkrýt literární stopy v našem kraji!

YouTube www.kvkli.cz

Bibliotek Liberec
Knihovna Liberec
Library Liberec

Literární putování

Libereckým krajem

červen
2026

Krajská
vědecká
knihovna
v Liberci

(1934), *Věno* (1944) či *Vzdálená země* (1969) nebo ve vzpomínkách s názvem *Bez poslední kapitoly* (1997). Pohřben byl v Železnici.

3. KŘÍŽOVÁ CESTA CHLUM – autoři píší o Bradlci a Kumburku

Josef Kajetán Tyl (1808–1856) při své herecké cestě do Jičína na jaře v roce 1854 uspořádal se svými kolegy výlet na hrady Bradlec a Kumburk. Protože trasu neznal, doprovázeli skupinu jejich přátelé z Jičína. Po dosažení jednoho z hradů, zřejmě Bradlece, museli kvůli hustému dešti přerušit piknik.

V knize **Josefa Svátka** (1835–1897) *Pád rodu Smiřických* (1893–4) odehrávající se na Jičínsku, opět nalezneme zmíněněn Bradlec a další místa v okolí a stejně tak v básni *Trosky Svatopluka Čecha* (1846–1908) v knize *Čtyři cykly básní* (1902). Ze současných autorů jej zmiňuje např. **Josef Kučera** (1978, Liberec) ve sbírce *Nežádoucí účinky ticha* (2020).

Kumburk, Bradlec i Tábor osobně navštívil **Karel Hynek Mácha** (1810–1836), jak uvádí ve svých denících a v seznamu spatřených hradů, a to 24. srpna v roce 1833. Na Kumburku mu na památku této návštěvy byla zřízena pamětní deska. Zmínku o Kumburku a Táboru nalezneme i v nedokončeném díle *Valdice* (1836).

Kumburk zmiňuje i **Vojtěch Vaner** (1975, Liberec) v knize *Machovec v koutě* (2016) v oddílu *Vzpomínky na hory*, **Josef Šír** v knize *Hory za války* (1945) v povídce *Na Hrádku* a **Ladislav Muška** v knize *A bůh si zastřel tvář* (2012).

Bradlec, Tábor a Kumburk jsou častými motivy u jičínské básnířky **Irmy Geisslové** (1855–1914) ve sbírce *Z Podkrkonoší* (1889).

4. LOMNICE N. P., KARLOVSKÉ NÁMĚSTÍ – autoři z Lomnice, Syřenova a Nové Vsi n. P.

V Syřenově žil vlastenec František Cyril Kampelík, jehož zmiňuje **Ján Kollár** ve své básnické skladbě *Slávy dcera*.

V Nové Vsi n. P. se narodil **František Mizera** (1861–1924, Semily), autor románu z neolitu *Plamen* (1930).

Ve Snejdárkově mlýně v Železnici žila spisovatelka, redaktorka a překladatelka **Anna Olga Fidrmucová** (1896–1926, Železnice u Jičína). Zemřela ve 30 letech na tuberkulózu a v Železnici je i pohřbena.

V Železnici a blízké Radimi učil **Josef (Joža) Zindr** (1899, Plhov u Sobotky – 1929), autor proletářsky zaměřené poezie. Jeho jediná sbírka *Bludaři* (1930) vyšla až po jeho smrti, neboť o rok dříve spáchal sebevraždu.

O místech v okolí Železnice se v básni *Zebín* ze sbírky *Motivy z Českého ráje* zmiňuje turnovský básník **Vojtěch Renč** (1889, Turnov – 1959).

Lomnicko se objevuje v některých dílech **Antala Staška** a také je zde po něm pojmenována ulice. Do kraje pod Táborem se dostáváme např. v povídce *Paní Stoupová*, v knize *Bohatství* (1918) se mluví o lomnické přádelně (nejspíše továrna Mastných).

Lomnickým rodákem (v ulici Josefa Jana Fučíka 58) je **Jaroslav Cerman** (1881–1973, Liberec), pedagog na zdejší textilní škole v Poděbradově ulici 664. Mezi roky 1948–1949 byl vězněn ve Valdicích. Psal pohádky, povídky a básně, ve vězení napsal *Zápisky z nešťastných míst. Románek z věznice* (1959), v nichž vzpomíná též na Lomnici, vrch Tábor, hrad Kozlov ad.

Základní školu v Lomnici navštěvoval **Petr Kles**, vlastním jménem **Vilém Vordren** (1869, Frýdštejn – 1916), představitel dekadence. Roku 1916 byl odveden do války a život ukončil sebevraždou na frontě v Bosně. Psal především o ztroskotancích, např. *Spisy veršem i prózou* (1932).

Jaroslav Křapka (1956, Semily) je absolvent Lesnického odborného učiliště v Lomnici nad Popelkou. Od r. 1974 pracuje jako lesní dělník. Autor knížek psaných krkonošským nářečím, např. *Prauda praudoucí* (2002, Klumberk zřejmě Kumburk) a *Poudání vo poudání* (2007).

V ulici Komenského se narodila **Věra Plířová-Šimková**, režisérka a autorka filmových scénářů, které převedla do literární podoby jako filmové povídky, např. *Lišáci, Myšáci a Šibeničák*, *Přijela k nám pouť*, *Nefňukej, veverko!* aj. Je nositelkou čestného občanství Lomnice.

Literární putování

Libereckým krajem

červen
2026

Krajská
vědecká
knihovna
v Liberci

5. LOMNICE N. P., HRBITOV – autoři zemřelí a působící v Lomnici

Kostela sv. Mikuláše na Husově náměstí se týká povídka *Jak se Anna preclíkářka dostala do lomnického graduálu* z knížky **Marie Kubátové** (1922 – 2013, Vrchlabí) *Povídky z muzejních vitrín* (1986).

Na městském hřbitově v Lomnici odpočívají **Antonín Kosiňský** (1849–1925), literát a učitel na lomnické měšťanské škole a lomnická rodačka, zahradnice **Dana Bitjanová** (1920 – 2014, Lomnice), autorka povídkové knihy *Květiny – a moje radosti* (1999).

V Lomnici působil a zemřel notář **Bernard Guldener** (1836–1877), autor historických dramát, veseloher, básní a libreta k opeře Antonína Dvořáka *Král a uhlíř*, které napsal pod pseudonymem Lobeský.

V Lomnici působil jako kooperátor **Josef Polemír Kaun** (1795–1859), autor divadelních her, např. *Láska dětí* (1828), povídek pro mládež, např. *Povídky outlé mládeži* (1847), básní ad.

V Lomnici žil také současný autor **Jaroslav Rudiš** (1972, Turnov), napsal zde např. knihu *Konec punku v Helsinkách* (2010) a město zmiňuje i v románu *Winterbergova poslední cesta* (2021).

Společně s **Petrem Pýchou** (1972), scénáristou a autorem divadelních her, který též žije v Lomnici, napsal *Léto v Laponsku. Divadelní roadstory o dlouhé cestě na sever* (2006) či *Lidojedi* (2018).

Lomnici zmiňuje **Josef Šír** v knize *Horské prameny: povídky a obrázky z Krkonoš* (1904) v povídce *Nezlomné okovy*, **Zdeněk Eda Nosek** v knize *Příběhy posbírané z doby bláta* (2009), **Ladislav Muška** v dětské knize *Pohádky z Hubaté Pohody* (1965) vrch u Lomnice jménem U Kordovny.

Lomnici zmiňuje též **Alfred Technik** (1913, Smržovka – 1986) v knize *Tuláci věčné krve* (1958), v níž líčí osudy cikánské tlupy nedaleko hranic kraje v Podkrkonoší a mezi třemi vesnicemi Příšnicí, Řečicí a Nelibicemi (předobrazem údajně Smržovka) těsně před 2. sv. válkou.

6. LOMNICE N. P., HUSOVO NÁMĚSTÍ – rodáci z Lomnice

V Račanech, části Lomnice, se narodila **Marie (Máša) Bartošová** (1893–1986), básniřka, literární kritička a autorka prozaické sbírky *Omyly* (1919).

Ve Staré Lomnici č. p. 4 se narodil a působil jako notář **Josef Ježek** (1848–1885), autor básní a povídek, např. *Ve snu a bdění* (1880).

Další Lomnický rodák, všestranný umělec **Zdeněk Jizera Vonásek** (1936), napsal knihy *Tanec na nestejně vysokých nohách* (2003), *Fata morgána* (2003) a *Divé hody noci svatojánské* (2007). Lomnici zmiňuje v povídce *Sítiny* v antologii *Miluj mě víc* (2002).

Mirko Stieber (1945, Lomnice nad Popelkou), který vystřídal řadu profesí, je autorem mnoha rozhlasových a divadelních her, filmových scénářů a knih *Neukojený milenec ve skleněné rakvi. Radostně smutný příběh lásky, života a smrti* (1999) a *Radostný příběh* (2008).

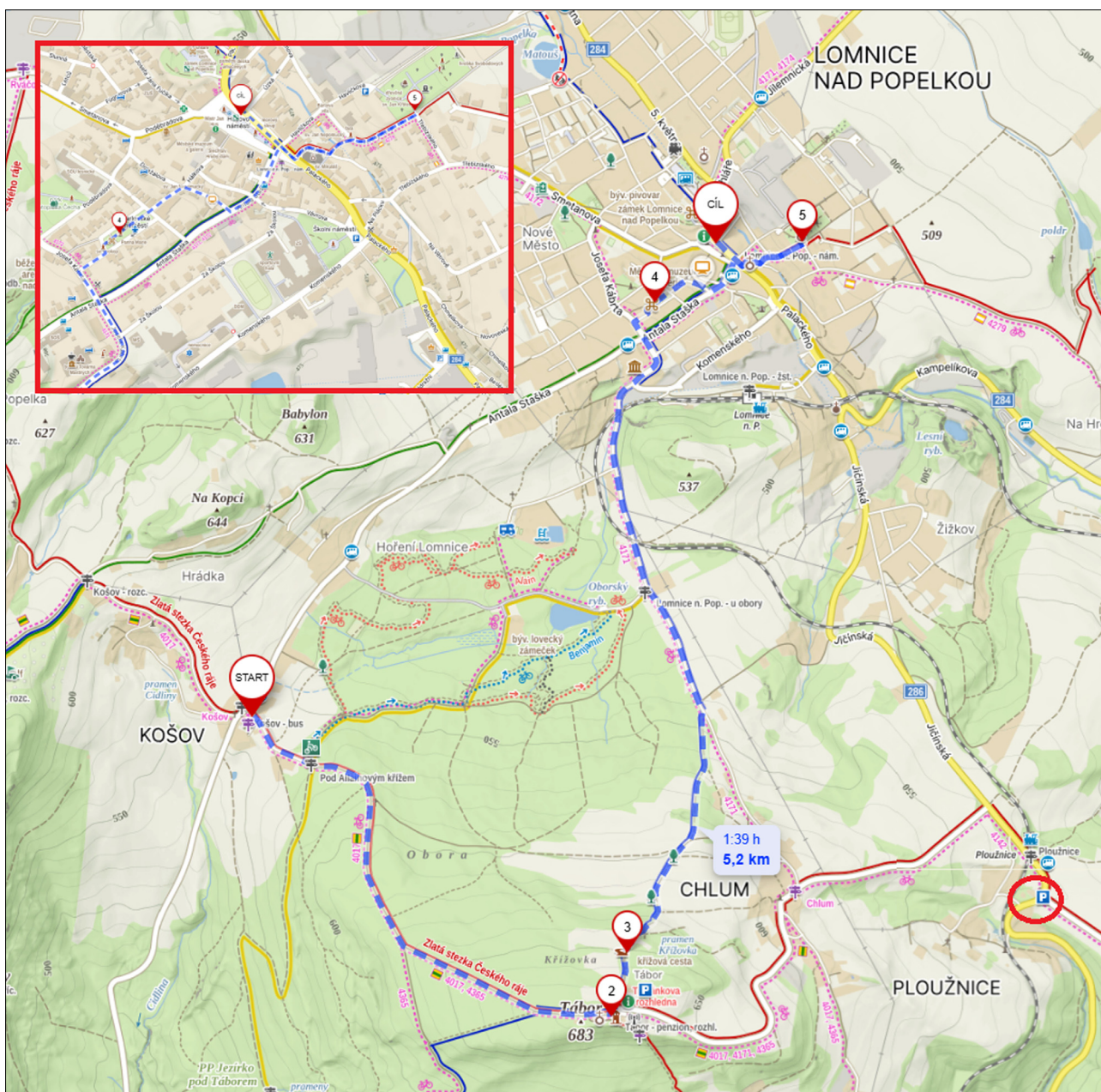
Na náměstí žil v dětství **Jaroslav V. Strniště** (1917–2004), později úředník v místní spořitelně, autor několika románů, např. *Don Caesar. Románová freska z doby císaře Rudolfa II.* (1947), *Luk a šíp* (1943), *Magnolie* (1943) aj. Část jeho tvorby se nejspíš odehrává na Lomnicku, např. Brádlůva Lhota v knize *Andělé také umírají* (1945) je zřejmě Bradlečká Lhota nedaleko Lomnice.

Jan Přibík (1811–1893) byl v roce 1830 soukromým učitelem u ředitele panství v Lomnici n. P. Sestavil knihu *Pramen ušlechtilé zábavy* (1863).

V Lomnici se částečně odehrává historický krimi román *Dlouhý krok do tmy* (2018), který na motivy skutečných událostí napsal **Tomáš Bandžuch** (1986).

Františka Dudková Párysová
a Marek Sekyra

Výletní mapa

START

Košov a vsi v okolí – dějiště děl A. Staška, Z. Róna, V. Plívové-Šimkové a M. Stroleného

2) Tábor – dějiště děl J. Podobského, J. Vejvary, J. Seiferta, K. V. Raise, J. Tobiáše, L. Vejražky, J. Horáčka, J. Šíra, P. Glose a J. Knapa

3) křižová cesta Chlum – Bradlec a Kumburk – místa působení J. K. Tyla a K. H. Máchy, dějiště děl J. Svátka, S. Čecha, J. Kučery, V. Vánera, J. Šíra, L. Mušky a I. Geisslové

4) Karlovské náměstí – Syřenov – místo narození C. Kampelíka v díle J. Kollára, Nová Ves n. P. – místo narození F. Mizery, Železnice – místo působení A. O. Fidrmucové, J. Zindra, dějiště děl V. Renče, Lomnice – místo narození J. Cermana, V. Plívové-Šimkové, místo působení P. Klese, J. Krápký, dějiště děl A. Staška

5) hřbitov – Lomnice – místo působení A. Kosiny, D. Bitjanové, B. Guldenera, J. P. Kauna, J. Rudiše a P. Pýchy, dějiště děl M. Kubátové, J. Šíra, Z. E. Noska, L. Mušky a A. Technika

CÍL

Husovo náměstí – Lomnice – místo narození M. Bartošové, J. Ježka, Z. J. Vonáška, M. Stiebera, místo působení J. V. Strniště a J. Přibíka, dějiště díla T. Bandžucha